

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס' 21/ד

מישיבת ועדת הכספים

ביום א' י"א כסלו תשי"ט - 23.11.58

בשעה 16.00

נוכחים:

י. גורי - היו"ר
א. בהיר
י. בדר
ש. דיין
נ. לויין
א. כהן
ז. סוזאייב
מ. קלמר
א. קרגמן

מוזמנים

מ. גילט

מזכיק:

ש. בזק

סדר היום:

תשובת מנהל מרכז ההשקעות
לשאלות חברי הוועדה.

=====

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
ישנם חברים הרשומים לשאלות. בישיבה הקודמת
נשאלו שאלות על-ידי מספר חברים.

נ. לויין:

ישנן השקעות אשר מטבען הן רק למספר שנים,
6 או 7 שנים, כמו בניין, ואנשים מחוץ-לארץ
משקיעים בדולרים. האם גם עליהם יחול הדבר הזה, שיוכלו להוציא רק
10% מהרווחים, או שבגמר העסק הם יכולים לקחת את הדולרים שלהם חזרה?

ש. דיין:

למשקיעי הון לשם עידוד, יש פטור מהנחות שונות.
מה התנאים לגבי איש פנים העושה את הדברים הללו?
נוצרה לדעתי הפלייה לגבי משקיעי פנים. הרי משקיעי פנים יכולים לאמר:
מדוע לא יתנו לנו את אותן ההנחות. המשקיע מחוץ לארץ הכניס דולרים,
הפכם ללירות, וגם לי יש לירות. מה אפשר לעשות בשטח הזה?

איך נחשב הפטור? נותנים פטור לאדם למשך כמה
שנים, כשהוא רוצה להוציא את הדיבידנדים שלו לחוץ לארץ. איך החישוב לגבי
הרביית? חושבים לא גם את הרבית, וזה נחשב כהוצאה כללית של העסק? איך
מחשבים זאת?

האם יש לראות באופק או האם נזדמנו לכם, או האם
יש לראות סיכוי שיבואו משקיעים גדולים ועשירים כמו רוגוזין ואחרים,
אשר יוכלו לבנות מפעלים גדולים כגון רכבות או טלפון ועוד? אילו ניתנו
להם כל מני הצעות יוצאות-מהכלל ובלבד שיבואו, יש דבר כזה?

האם יכולים למצוא בעל-הון גדול, אם יתנו לו כל
מני צורות ערוד, האם הוא יבוא וישקיע או לא? יש סיכוי כזה?

ביחס לתכניות להשקעות. נתקלתי ביהודים מבוגרים אשר יש להם 50.000 דולר. ישנם יהודים ציוניים אשר אינם יכולים לעבוד, אולם הם מוכנים לבוא הנה ולהשקיע את ה- 50.000 דולר, ובלבד שתהיה להם פרנסה קלה. האם יש תכניות? אם יהודי כזה יהפוך את הדולרים ללירות, יקבל רבית של בנק בשיעור של 5 - 6 אחוז. האם בקשר לזה לא יכולה להיות תכנית עידוד של בנק ממלכתי שיבטיח להם לכל ימי חייהם את הרבית הזאת? נדמה לי שיהודים כאלה יש במספר רב. במידה וישנם, מה התכניות המוצעות להם?

האם היו אנשים שהלכו להתיישבות? יש חישוב לתת פטור להתיישבות - כמו להתיישבות לאומית - לפרטים. האם יש כאלה? האם הם קיבלו את ההנחות הללו?

שמענו שההון הפרטי השקיע במדינה, מאז קום המדינה ועד היום - 12 מליון דולר. כמה כסף השקיעו אנשים מההון הפרטי וכמה השקענו אנחנו? מה אחוז ההון הפרטי במפעלים מאושרים?

מ. קלמר: בקשר להעברות הון. האם המרכז להשקעות לא חושב שיש מקום לעודד השקעת הון בסחורות? ישנם הרבה יהודים הרוצים להעביר את הונם לארץ בסחורות, לבוא לארץ, ולא דווקא להוציא את הונם חזרה. האם לפי הפוליטיקה של מדיניות האוצר, מתנגדים לדבר הזה? מה איכפת למדינה אם מעבירים הון בצורת סחורות מבלי שהתחייבו להוציא דולרים? אם קיימת פוליטיקה כזאת, האם אתה לא רואה לנכון שיש מקום לשנות אותה, באופן סלקטיבי לא באופן כללי? ידוע לי שהיו מקרים של הברחות ושל יבוא הון ללא-תשלום.

א. בהיר: אני רוצה לשאול שאלה אפיקורסית. כמה מפעלים בלתי מאושרים ישנם בארץ? אני יודע שמפעל מאושר יכול להיות מפעל כאשר מעבירים אמצעים מחוץ-לארץ, אבל לא-רק. יכול להיות מפעל של השקעה ישראלית ולא במטבע זר. יכול גם להיות מפעל מאושר לתקופה של חמש שנים. התקופה נגמרת, אבל מאחר ויש ענין של הרחבה באותו מפעל, הוא מקבל הארכה למספר שנים להיות מפעל מאושר. הבעיה שאני נחקל בה, היא הבעיה של מפעלים מאושרים ומפעלים מקומיים בלתי מאושרים. למעשה, הדבר הזה מעמיד את האפשרות של גיוס אמצעים בארץ להשקעות תעשיתיות בדרך של מניות, בדרך של שותפויות, בדרך של גיוס הון ואמצעים בדרך אחרת. המצב, באופן יחסי, קשה מאד לגבי מה שקוראים מפעלים מאושרים, אשר לעתים הם כלל לא מפעלים שמגייסים הון מחוץ-לארץ, אלא הם קיבלו אישור שהם מפעלים מאושרים. אז אחד מהשנים. או שקיימת הפליה, מפעל ישראלי באיזה צורה שהיא שואף להגיש בקשה לקבל אישור למפעל מאושר על מנת לקבל את ההנחות שהחוק נותן, ואז הדבר הזה הופך לא להיות חוק עידוד להשקעות הון. זה היה למעשה תפקידו הראשוני והתוכן האמיתי של החוק. או שקיימת באמת הפליה רצינית בין תעשיין במפעל מאושר לבין תעשיין במפעל בלתי מאושר, לפי חוק השקעות הון.

הייתי רוצה לדעת, האם נתקלחם, ואולי אני לא צריך לשאול את השאלה אצלך אלא במשרד מסחר ותעשייה. אבל האם נתקבלם בבעיה כזאת? מה המחשבות שישנם אצלכם בקשר עם זה?

האם אין הגיון לתת הנחות נוספות לאלה אשר משקיעים את הרווחים שלהם בהרחבת המפעל, לאומת אלה שמוציאים את הרווחים שלהם לחוץ-לארץ, או מחלקים אותו על ידי תשלום דיבידנדה, למשקיעים או לבעלי המניות או לשותפים? השאלה הזאת רחבה יותר. אפשר לראות אותה גם בקשר לבעיות חוק מס-הכנסה. אבל אם אתם מטפלים בהכנת תיקון לחוק השקעות הון הכולל בין היתר את הסעיף הזה, נראה לי שאנו צריכים להתחיל לחשוב ברצינות על הקלות נוספות לאלה אשר משקיעים את רווחיהם בהרחבת מפעלם בארץ.

מה לעשות במסגרת המפעלים המאושרים, על מנת שירצו להשקיע, שירצו לקנות מניות, שירצו להשקיע חסכונית לא-רק באגרות-חוב, אלא במניות. האם אין הגיון שנוציא מניות מוצמדות, נניח של בנק לתעשייה, אשר הריבית שלהם תהיה יותר גבוהה, ותהיה בטוחה.

ז. סוזאייב:

איך יכולה להיות מניה מוצמדת?

א. בהיר:

אם בנק לתעשייה יוציא מניות צמודות לדולר, הוא יכול לקבל על אצמו את הסיכון של הצמדה. ובמקום 6% שיבית שאנו משלמים לאגרות מוצמדות, נודיע למפרע שמי שקונה מניות כאלה יקבל 7% או למעלה מזה. הקרן נשארת המניה. היא יכולה לעבור מיד ליד אבל המפעל לא חייב לפדות אותה. מי שרוצה להשקיע, ישקיע צמוד, ואין לו בעיה שהוא רוצה כל רגע לקבל חזרה, או לקבל חזרה בתשלומים. יכול להיות שימצא חוג חדש של משקיעים. האם אין מקום לצורה כזאת של השקעה? ניתן למשקיע בהצמדה ריבית יותר גדולה, כאילו הוא משקיע במניות ולא באגרות-חוב.

היו"ר י. גורי:

לפעמים אנו אומרים שחוק לעידוד השקעות הון שלנו, מעניק למשקיעים יתרונות העולים במידה נכרת על חובים דומים בארצות אחרות. האם יש לכם במרכז, חומר מרוכז יותר שאפשר לרכז אותו מחוגים שונים, כדי לעשות פעם אחת הקבלה בין החוק שלנו וחוקים דומים בארצות אחרות? האם אפשר ללמוד משהו מחומר זה?

בין הגורמים המרחיקים משקיעים, אפשר למנות כמה דברים עיקריים: בארצם הם, הם יכולים להשקיע את הונם בתנאים די-טובים ואין להם צורך לנדוד לארצות אחרות. קראתי באחד המדורים הכלכליים של אחד העתונים, שבארצות-הברית עצמה יש בשנים האחרונות רעב ותנאים די-טובים להשקעות הון, אבל אשר צמצם את הצורך להעביר את ההון מעבר לים כדי להשקיעו בהשקעות טובות. דבר שני: אם הוא רוצה להעביר מהונו לארצות אחרות, יש לו תנאים יותר טובים.

ברור, שזה שלא הגענו לשלום עם העולם הערבי, צל המלחמה התלוי בשמי הארץ הזאת, מרתיע את בעלי ההון להשקיע כספים. אני חושב שזה אחד הגורמים המכריעים בענין הזה. פה הגורם הפרימרי המונע מבעלי הון לבוא ולהשקיע, לאחר שנותנים להם תנאים טובים ומוכנים לתת להם תנאים עוד יותר טובים?

מה הפרופורציה בין אלה המשקיעים את כל מה שיש להם, מתוך מחשבה שרוצים לבוא ולהתבסס בארץ, ובין אלה שמעבירים חלק מהונם מתוך פרספקטיבה שאולי במשך הזמן יבואו, או כדי שתהיה להם אי זו השקעה בטוחה באיזה שהוא מקום.

שאלה אחרונה. האם הסנטימנט היהודי, או הציוני, מה משקלו של גורם זה בין שאר הגורמים כשאדם בא להשקיע מהונו בארץ?

בדרך כלל שומעים - ולעתיים קרובות - ואינני יודע אם זה מוצדק, שלוחות האינפורמציה בארצות שונות וביחוד בארצות-הברית או בארצות אחרות, דלות מאד ואינן משרתות את הענין במידה מספקת. האם מודים בזה שזה כך? האם נעשו צעדים בכדי לחזק את השלוחות האינפורמטיביות הללו? האם השירות האינפורמטיבי עומד על הגובה הדרוש? האם ניתנת כאן בארץ אינפורמציה יסודית, מקיפה וממצה בשטחים שונים?

מר גילט:

רבותי, ברצוני לתודות לכם. אם לדון על פי אורך הזמן שהקצבתם לזה ולפי השאלות, הענין ודאי מעורר התעניינות, ואנו יכולים לק להתעודד מזה שחברי ועדת הכספים מיחסים חשיבות לבעיה. אנסה להשיב קודם כל על שאלות עובדתיות ואחר - כך לעמוד על כמה בעיות.

כמה שאלות עובדתיות. היו הרבה שאלות בקשר להעברת הרווחים לחוץ-לארץ. מה ההיקף של הענין? זו שאלה ששאל אותי חבר-הכנסת ספיר ואחרים אחריו.

בשנה שעברה, בשנת הכספים 195/58, אישרנו ביצוע של 159 העברות כספיים, אבל אין לאמר ש-259 מפעלים העבירו כספים, אלא רק 55. ישנם מפעלים שעושים פעולות אחדות. העברנו 1.300.000 דולר בששת החודשים של שנת הכספים הזאת. זה מתוך הרשימות של אגף מטבע חוץ. אלה הן פעולות שבוצעו, אלא אם כן מישהו קיבל אישור להעביר ולא עשה זאת בבנק זה, זה יתכן. אלה הרשימות של אגף מטבע חוץ אשר נתן באופן מעשי הוראה לבנק לעשות זאת. השנה ההיקף גדול, ובמשך ששת החודשים הראשונים היו 71 העברות על-ידי 41 מפעלים בסכום של 811.000 דולר. אנו מעריכים שאילולא שינו את החוק, זה באופן טבעי צריך לגדול. מקימים מפעלים, והמפעלים הקיימים נכנסים לעבודה יותר גדולה ולעבודה יותר רינטבילית. הסכומים האלה מתחלקים באופן מאד מוזר. חצי - העברת סיבידנדה או רווחים, כי חלק מהמפעלים אינם בגדר חברות בע"מ כי אם שותפויות והריבית יורדת מהוצאות העסק. זאת הבעיה החוזרת בכל מקום.

השאלה איך להשיקיע, בצורת הלוואות, אגרות-חוב, מניות בכורה, והפטנט האמריקאי - אגרות-חוב נצחיות. זאת אגרת חוב אשר לעולם לא יחזירו את החוק, אלא ישלמו רבית. מה ההבדל בין זה לבין מניה - קשה להגיד. האמת ניתנה להאמר שמניות בכורה לא משתפות ברווחים אלא בדיבידנדה, בשעה שאגרת-חוב כן משתתפת. אבל למעשה זה אותו הדבר. אלא שבמאזן המפעל זה מופיע אחרת.

א. בהיר: בארצות הברית, מניות בכורה משלמות מס-הכנסה, ואגרת חוב נצחית - לא משלמת מס-הכנסה.

מר גילט: חצי הכספים עברו ברווחים ודיבידנדות, וחצי - כקרן ורבית של ההלוואות.

שאל אותי חבר-הכנסת לוי, בסופו של דבר אולי לא מעבירים 10% מהסכומים שהושקעו במטבע חוץ אלא אחוז אחד. מה פה קרה? למעשה קרו כמה דברים. ראשית - לא כל המפעלים שבהם הושקעו מטבע - חוץ קיבלו מלכתחילה את היאושר עם זכות ההעברה, עם זאת המרת הכספים. יש מפעלים שקיבלו בלי זה. יש מפעלים שקיבלו מתנאי שיעשו יצוא, ולא כולם עושים את היצוא בהיקף הזה. יש גם כאלה שאינן להם רווחים או שהם לא רוצים לחלק את הרווחים. אלה שאינם רוצים לחלק את הרווחים, יש לכך סיבות שונות. יש עסקי ההולך טוב ולא כדאי לא להוציא את הרווחים אלא להשקיעם. יש משקיעים זרים שאינם מעוניינים לקבל את הרווחים כי אינם זקוקים להם שם, ואם הם יקבלום הם יצטרכו לשלם מסים, ולא כל אחד רוצה לא להיות בסדר מלפי שלטונות מס-ההכנסה שלו, והוא מעדיף להשאיר את הרווחים בארץ. זה פותר לו את הבעיות.

יש משקיעים זרים כאלה שיש להם השקעות אחדות, והתחילו להקים פה חברה להחזקת ההשקעות שלהם, ואז - הרווחים מהמפעל בחלקם נכנסים לחברה. חברה זאת אינה מחלקת רווחים וזה נשאר בארץ ולא מוצא לחוץ-לארץ.

אצלנו לפי החוק, מי שמקבל רווחים מהשקעה מאושרת או מחלק רווחים, זה נחשב כרווחים מהשקעה מאושרת. הקמת חברה כזאת לא מעלה ולא מוריד. יש פה מכלול גורמים שתמיד יביאו לכך, שלא כל הכסף יהיה מוצא. כמו שבדרך כלל חברות לא מחלקות את כל הרווחים בתור דיבידנדה. ואם שלא חבר-הכנסת דויד, האם ישנם מפעלים שאפשר להראות שיש להם, וכך הלאה, - ודאי שיש. יש לי פה רשימות של העברות ורואים בהן סכומים נכבדים. בשנה שעברה, המפעל שהעביר את הסכום הגדול ביותר היה מפעל שהעביר 170.000 דולר. אחריו מפעל שהעביר 109.000 דולר, מפעל אחר העביר 125.000 דולר במחיר-יד אחת. אלה הם רווחים, לפעמים זה מעורב עם החזרת קרן וריבית. יתר על כן. החוק שלנו היום במובן זה הוא קיצוני. הוא לא מאפשר להחזיר קרן וריבית של הלוואה אלא מתוך הרווחים. אני לא יודע איך זה קרה שכן הוא נחקק. אבל העובדה שכיום, גם קרן וריבית אפשר להחזיר לחוץ-לארץ רק מהרווחים.

ש. דויד: אפשר אולי לדעת, איזה ענפים העבירו? האם זה סקסטיל או ענף אחר?

מר גילט: השנה המפעל שהעביר 125.000 דולר, היה "ישאסבסט". בשנה שעברה העברה הגדולה ביותר היתה של מפעל הנייר. המפעל השני היה "דגון". השלישי - מלון "דן". אחר כך החברות הבאות: "אליאנס", "איטונג", "אמישרגאז" ועוד. מרכז ההשקעות זה לא רק הפסד. לו היה רק הפסד לא היה ממה לממן את ההרחבות.

לשאלת מר לויין. מובן שמוציאים את הרווח של המשקיעים ולא מוציאים חלקים של הלוואות ממשלחיות. אבל ברור שהלוואה ממשלתית עוזרת להרוויח. אחת הבעיות גם בפרקטיקה של מרכז להשקעות וגם בהצעת החוק נחקלו בה: באיזה מידה ההקלות במס-הכנסה צריכות לחול גם על אותו חלק של הרווח שהושקע בכספי הממשלה.

במידה שההשקעה בצורת הלוואה, הוא חייב לשלם ריבית. אם מדובר על חברה עצמאית, דיבידנדה וריבית גם יחד.

אנו עומדים בפני מצב שיש מפעלים שקיבלו הלוואות ממשלחיות. האם מגיעה להם הקלה על כל הרווח או שצריך לקחת בחשבון חלק מסויים כי הרווח נובע מהלוואה ממשלתית. מרכז ההשקעות - ועם החששות שחבר-הכנסת סוזאיב עורר - נהג בשנים האחרונות לסייג את הזכות להקלה במס-הכנסה באופן כזה, שסייג אותה רק לגבי אותו חלק של הרווח שהושג כתוצאה מההון העצמי. אחר כך סייג אחרת, שזה לא יחול על אותו חלק מהרווח שאפשר ליחס להלוואה הממשלתית. אם המפעל עבד בהון של מליון לירות והרוויח 100.000 לירות ואם מזה חצי היתה הלוואה ממשלתית, ולממשלה שילמו לא 10% אלא 6%, זה עומד שישנם עוד 4% על הכסף שהממשלה נתנתה, וזה רווח שאתה יכול ליחס. על זה היו ערעורים רבים, והעניין הובא לדיון במועצה המייעצת של מרכז להשקעות. ופה אני לשאלה של חבר-הכנסת כהן. יש לנו מועצה מייעצת, אמנם לא ביותר פעילה ויוזמת, אבל פעילה בשטח זה של ערעורים וכך הלאה. שם זה נידון והדעות התחלקו. הגענו לאיזה סיכום שבאיזורי פיתוח לא נסייג את הזכות הזאת. ולא באיזורי פיתוח - לסייג. זה מה שאנו מתכווננים להציע בחוק. השאלה הזאת תעמוד במילא כשנגיע לדיון בעניין החוק, ונביא את מה שסוכם במועצה המייעצת ולפי סיכום זה אנו רוצים לקשור את הערעורים השנה.

בזה אני עונה לשאלה של חבר-הכנסת סוזאיב, ביחס למפעלים שבאו או לא באו על דינם. הסיכום היה והוא הועבר להכרעה לשני השנים, שר האוצר ושר המסחר והתעשייה, שמציעים להמליץ שהערעורים יבדקו לפי מקומו של המפעל. שאל מר לויין מה היה קורה אם לא היו ררווחים קודם, ואחר כך יש, ובינתיים פג האישור. האישור בעצם איננו פג בכלל. אלא יש שורה של זכויות שהן מוגבלות בזמן. הזכות להעברת רווחים איננה מוגבלת בזמן, כך שהשאלה בכלל לא עומדת. הנכון הוא שהחוק לא מאפשר להוציא בשנה אחת יותר מאשר 10%. אבל אנחנו עכשיו עם הסרת התיקרה, ממילא גם זה חוסל.

לעומת זאת, השאלה של חבר-הכנסת קלמר של הוצאת דיבידנדים על חשבון הרווחים שיהיו. אני לא כל כך בטוח שזה בריא. מי שמשקיע צריך לדעת שהוא לא יקבל רווחים מהשנה הראשונה. זה טבעי, ואנו מבינים שלפעמים יש צורך לא לשלם מכשולים ולהקל בזה. בדרך כלל, זה לא מצב טבעי לחלק את עור הדוב שעוד לא ניצוד, לחלק את הרווחים שעדיין אינם. אולי מפעל בשנה ראשונה עוד לא עובד, הוא לא יכול לתת רווחים. תיקרה לרווחים בלירות - אין בכלל, כמה שאתה יכול להרוויח וכמה שנשאר אחרי תשלום המסים. היתה תיקרה להעברת רווחים במטבע חוץ, אבל גם אותה אנו רוצים להסיר.

להערה של מר כהן. יש חשיבות לזכות שיש לאדם, גם אם הוא לא משתמש בה, מבחינת עדוד ומבחינת אקלים טוב להשקעה.

מה שנוגע לבנינים שאל מר קלמר. רווחים של בנינים. החוק, כפי שהוא היום, לקח בחשבון בניה לא למכירה, והוא אפילו קבע גבול יותר נמוך. התיקרה היום נמוכה, לאפשר רווחים רק עד 7%. במידה ומדובר על בניה למכירה, פה צריך יהיה להבדיל אם המפעל מאושר. כל העניין של הקמת בנינים ומכירתם עם רווחים, או שזה בנין מאושר שמישהו קנה ואחר כך מכר אותו, זה בגדר חיסול השקעה. לגבי חיסול השקעה, לא היה שום סעיף בחוק.

אנו רוצים עכשיו להציע סעיף ברור, שאדם יוכל להעביר את התמורה להשקעה אחרת נגמשיך לראות זאת כהשקעה במטבע חוץ. או שהוא יוכל להוציא את זה ואז אנו רוצים להבטיח לו שיוכל להוציא את זה בשיעורים שנתיים במשך שבע שנים לכל היותר.

ז. סוזאיב: האם היו אישורים בהתאם לסעיף של עידוד בניה למכירה, עם זאת להעביר עד 7% לשנה?

מר גילט: היו מקרים כאלה, לא הרבה מאד. אנו רוצים בהצעת החוק להרחיב את המושג ולאמר: נכס מאושר. כי יש מצב דומה לגבי פרדס, לאו דוקא נטיעות פרדס אלארכישת פרדס במטבע חוץ.

היתה שאלה בקשר לפרופורציה בין השקעות בלירות ודולרים, והשינויים בשטח זה. בדרך כלל, אם אני אתעלם מההלוואות הממשלתיות הניתנות גם להשקעה זרה וגם להשקעה מקומית, יש באישורים שלנו יותר הון זר מאשר הון מקומי. החלק של ההון המקומי עולה, והוא עולה אודות לעובדה שלא כולם מפסידים ויש צבירה פנימית. אני חושב שזה דבר בריא שהצבירה הפנימית מושקעת. זה מביא אותי לשאלה היסודית אשר נתעוררה פה, למה נועד החוק. האם הוא נועד להשקעות זרות בלבד, או גם להשקעות מקומיות. לא אוכל להעיד מה היתה הכוונה המקורית. אבל הנוחס של החוק, מהיום הראשון הוא: חוק לעידוד השקעות הון, ולא-רק לעידוד השקעות הון חוץ. ישנן ארצות אחרות ששם ישנם חוקים לעידוד השקעות חוץ. אצלנו זה לעידוד השקעות הון וזה מתחיל מזה שהעניין הוא לעידוד כל יוזמה כלכלית, והשקעות לשם המטרות המוגדרות בחוק. אנו מלכתחילה מאשרים מפעלים בין בהון זר, בין מהון מקומי, ובין בהשקעה מעורבת. קיימים אצלנו בארץ כל שלושת הסוגים.

אפשר היה כטובן ללכת בקו המחשבה של מר צור ולאמר, לגבי השקעות פנימיות אולי בכלל להוציא את זה מגדר החוק לעידוד השקעות, ולתת הסדרים כלליים בחוקים הרגילים לגבי עידוד השקעות מקומיות. זה היה נוח את האפשרות להשתמש בכלל הזה באופן סלקטיבי.

חבר-הכנסת בהיר שאל האם יש מפעלים לא מאושרים? יש ויש. יתר על כן. יש בתוך המפעל חלקים מאושרים וחלקים בלתי מאושרים. אנו לפעמים אומרים: אנו מוכנים לאשר דבר מסויים או חלק מסויים בתוך המפעל, ואתן דוגמה. בזמן האחרון קמה בנקים להשקעות מטבע חוץ או למטרה מסוימת. אנו מאשרים להם רק את החלק של מטבע חוץ שנועד להשקעה, ואיננו מוכנים לאשר לבנקים במטבע ישראלי לפעולות בנקאיות רגילות. הוא הדין בתעשייה. אנו בודקים האם זה יחסוך יבוא או יגדיל יצוא. רק אחר כך אנו נותנים לו את האישור. ללא הבדיקה הזאת אנו לא מוכנים לאשר. כל נסיון לעשות דרך החוק הכללי את הפעולה, פירוש הדבר הוא, דבר בלתי סלקטיבי או הקמת מכשיר לעשיית הסלקציה הזאת. ואז, זה יכול להיות מרכז השקעות או גוף אחר, אבל הפעולה הזאת תצטרך להעשות.

אני מגיע לשאלה של הפלייה. רק ביום חמישי היתה לנו ישיבה של המועצה, ומר שנקר דיבר על זה די באריכות. יש לתעשיינים הוותיקים הרגשה כאילו זה מפלה אותם לרעה. אני אינני חושב כך. מה שאנו עושים, זה פרט לזכויות המיוחדות למשקיע הזר, שזה בשטח העברת הון עצמי והעברת הרווחים שיש לו הנוגעים למפער עצמו, כל יתר הזכויות מוגבלות בזמן, וניתנות לשנים הראשונות של קיום המפעל. זו הגנה על תקופת הילדות של המפעל. סיים את תקופת הילדות והתחיל להתפרנס, תמות הזכויות. דבר זה ניתן גם למפעל ותיק, במידה והוא מתרחב-לגבי ההרחבה. ברור שמפעל שקם מזמן, עבר את תקופת הילדות שלו - אגב, אולי עבר אותה בתקופה שלא היה מס-הכנסה - מוסיף מחלקה, המחלקה הזאת יכולה לקבל אישור. אינני חושב שהטענה על הפלייה היא טענה צודקת, אם נכנסים לעומקה. מאידך, השאלה אם לאפשר הרחבות או לא. היה מי שאמר שנעזור למפעל לקום ש עוד לא נתנסה בהרחבות ויש לו בעיות, האם לא כדאי לעודדו להכנס לפיתוח נוסף בשטחים וצויים, אאו לתת לו בשטח זה לעסוק בלי כל אישור, בלי הכוונה, בלי עזרה. יתר על כן, אולי כדאי שנקים חברה חדשה שתופיע

כדבר חדש. נשלה את עצמנו אם נאמר: לא מוכנים לאשר הרחבה אלא לאשר גוף חדש. לפעמים אנו אומרים: תרשמו את זה כגוף נפרד על מנת שיהיה יותר קל להפריד בין השניים.

היתה שאלה, האם אנו נותנים את ההקלה במס-הכנסה רק על מטבע חוץ, ברור שלא. אם הכל מאושר - הכל מקבל.

חבר-הכנסת סרזאיב שאל בענין ההלוואות והלחץ, שחלק יהיה בהון חוץ. הלחץ לא בא ממרכז להשקעות אלא מאגף מטבע חוץ, בשעת אישור ההסכמים עם המשקיעים השרונים. אגף מטבע חוץ עמד על כך שלאיש יתנו פרמיות שנימוקיו היו אחר. הוא רצה לא לעמוד בפני המצב שמהרגע הראשון צריכים להעביר סכומים עוד לפני שהמפעל נושא-פרי. אני יודע שאגף מטבע חוץ היום, מתחיל לחשוב שאולי המצב שהיה לפני שנים אחדות, כשהוא חס על הוצאת כל פרוטה, השתנה וצריך להיות פייר בשטח זה. אבל חוק פקודת ההגנה כספים, מחייב כל הסכם בין תושבת ישראל, ובין תושב חוץ, להביא לאישור אגף מטבע חוץ ללא כל קשר לענין האישור של מרכז ההשקעות, והסמכות היתה בידם לעמוד על אחוז הריבית ולל שיעורי התשלומים בכל הדברים.

ז. סרזאיב: האם אתה לא רואה סתירה עם החוק?

מר גילט: אנו מנסים לתאם את זה, שנגיע לזה שכל הבוררות חהיה לפני שניתן את האישור, על מנת שברגע שאיש מקבל את האישור, הכל יהיה חלק וברור. הכירור הקודם יהיה ביננו לבין אגף מטבע חוץ.

שאל מר צור, מדוע מאשרים שותפויות. נכון שהחוק הקיים יצר הפלייה לרעת חברות ולטובת שותפויות. אני לא אומר עדין שיש יסוד חוקי לפסול מישהו להקים מפעל בתור שותפות. זה בדרך כלל לא רצוי מטעמים שונים. אני מקווה שאם שהם ישנו את התנאים. יתר על כן, שכנענו את האוצר שכדאי להקים את אגודת רישום החברות. אם שני הדברים האלה יעשו, האנשים יתחילו להעריך את היתרונות שיש בחברות, אם כי, כשרושמים שותפות מוגבלת, חלק מהיתרונות מושג גם כן.

שאל מר צור על המחלקה כולה, האם לא תהיה כפילות עם הסוכנות. לא אגיד שלא יכולה להיווצר כפילות. אין לנו כוונה שתהיה כפילות. הכוונה שלנו לרכז במקום אחד את כל אותם הטיפולים אשר האיש קיבל מהממשלה, או צריך לקבל מהממשלה, ואשר למעשה רק הממשלה מסוגלת לתת לו. המחלקה הכלכלית של הסוכנות, הרבה פחות מעורה בחיי המשק מאשר משרדי הממשלה. אנו מקווים שנמלא תפקיד אשר באמת דרוש. אני לא רוצה להכחיש שיכולה להיות כפילות, אבל נעשה כמיטב יכולתנו שלא יעשו דברים פעמים. יתכן שיהיה חלק מהמשקיעים שישמחו על כך שאפשר יהיה לנגן על שני כנורות בעת ובעונה אחת. ברור שזה טעון מעקב.

לגבי עידוד השקעות הון. אינני מזלזל בעידוד הניתן על ידי החוק ואינני חושב שאנו צריכים לחפש עוד פיתוי מוחץ, כי אינני מאמין שנמצא. לא היינו אומרים שאין מסים, עדין אינני יודע אם היינו עומדים בפני הצפה. העובדה היא שזרם ההשקעות הפרטיות בעולם, אחרי המלחמה הוא חלש מאד. אנשים למדו מהנסיון המר של התקופה, העובדה היא שבארצות מפותחות יש מה לעשות בכסף. היום האלקטרוניקה והפלסטיקה וכל הדברים האלה יצרו צנורות השקעה רצויים, ואין אנשים מחפשים וחפצים לנדוד על פני ארצות תבל ולהשקיע. קיימת התחרות בין ארצות המנסות לעודד השקעות הון, וההתחרות היא בשטחים שונים. גם בנטל המסים, גם במוצגים. קיימות ארצות שאינן נותנות הלוואות אלא מקלות. אירלנד למשל מוכנה לתת את הבנין חנינם ומחצית הציוד למשיקע. כיום אני מניח שהם יכולים לעשות זאת כי אין זרימה גדולה. אנו נותנים הלוואות רציניות מאד. לעת עתה מחזירים את ההלוואות. אינני יודע אם תקרנה תפוכות רציניות במשק, מה יהיה, אבל לעת עתה זה בסדר.

הגורם היהודי והציוני, בלי שום ספק הוא פקט רציני. אינני חושב שאנו יכולים לבנות רק עליו. אינני חושב שאנו יכולים להניח שבלעדיו יבואו הרבה משקיעים ארצה. יבואו אם צירוף של רצון יהודי עם כדאיות, וזה מה שצריך ליצור. גם שר האוצר חולק על זה, שיש דבר כזה כמו אקלים. נחוץ שיהודים ירצו להשקיע, נחוץ שתהיה אופנה להשקיע בארץ, נחוץ שיהיה יפה מבחינה ציבורית להשקיע בארץ.

היהודים רוצים לאמר שיש להם משהו בארץ. ברור שברגע שהוא משקיע הוא לא רוצה להופיע כשותף שיגידו שהוא הניח כספו על קרן הצבי, שעשה עסק רע, שזאת לא השקעה. ואז ההשקעה צריכה להיות השקעה שנושאת רווח. מפני זה קיימת המחשבה שיקבלו דיבידנדה, אפילו יחליטו לעשות בה מה שייעשו. החשוב הוא שיקבלו זאת כדי שתהיה להם הרגשה שזה דבר הנושא את עצמו. זאת לא שאלה של פיתוי. אני חושב שאנו צריכים ליצור תנאים נוחים, צריכים לעשות את הדברים עד כמה שאפשר חלקים וקלים, ויש פיתוי אחד גדול, זאת העובדה שאתה יכול בשליש הכסף בערך להקים מפעל. זה פיתוי גדול לאו דוקא ליהודים. זה הדבר שהתחיל למשוך פה ושם גם משקיעים לא יהודיים. העובדה שאם אתה משקיע 35% והממשלה משקיעה 65%, יש לך מפעל של 100%.

ישנם דברים שלא יכולנו להרשות לעצמנו לעשותם לפני שנים אחדות. למשל ענין הסרת התיקרה מהעברת רווחים, בשעה שכל סנט חרדנו לו, כשאני שומע שאגף השקעות היה צריך לבקש ממשקיע אולי הוא יסכים מרצונו הטוב לא לנצל את הזכות הזאת, היום המצב אחר, ואנו יכולים להרשות לעצמנו הקלות מסוימות שלא יכולנו קודם, הקלות שהן חשובות. אני חושב שיש עוד הרבה מה לעשות בשטח ההקלה ויצירת התנאים הנוחים. אבל הרבה יותר חשוב שנינקוט דרך מסוימת וננסה ללכת אל המשקיע הפוטנציאלי עם השקעות מתקבלות על הדעת ולא נשב ונחכה לו פה. זה דבר חשוב.

שאל מר קלאר בענין העברת כספים בצורת סחורות לארץ, ענין שער הדולר וכן הלאה. שאל מר לויין מה הפרופורציה של העברת כספים במזומנים ובסחורות. הקו שלנו שאנו מאפשרים העברה בלי מכס, של כל הדרוש להקמת המפעל. מכוונות, ציוד, חומרי בנין, במידה וזה לא מיוצר בארץ. ברור, שאם תעמוד שאלה של מישהו המעביר מפעל שלם, ישנה קונספציה ויש נוהל. ברור שאם הוא צריך לקנות ציוד שמייצרים אותו בארץ, לא ינתן אישור. עומדת הבעיה של טיב ומחיר. אנו מאפשרים הבאת חומרים בלי מכס להקמת המפעל. במידה והוא רוצה להביא חומרים לפעולת המפעל, הוא חייב לשלם מכס, כי אחרת נעמיד אותו במצב של התחרות לא שווה לגבי מפעלים אחרים מאותו סוג הקיימים בארץ. אנו לא מתערבים בכלל בכל השאלה של הבאת סחורות, סחורות חצי מוגמרות או חומרים אחרים או כל מה שהיה פעם בשטח היבוא ללא תשלום. זה ענין לרשויות הרגילות של היבוא. יש צורך להביא את זה ארצה, זה מופיע בתכנית היבוא, או שיש ליברליזציה. איננו מוסמכים להכנס לשאלה של יבוא סחורות. אם זאת סחורה הנחוצה בארץ, אפשר להביאה בדרך הרגילה. אם זאת סחורה שאינה נחוצה בארץ, יראו זאת על בסיס של יבוא דברים שאינם נחוצים. במידה ויש העברה של מזומנים, זה 1,800 הדולר. יש העברות במזומנים. אני צריך להוסיף שני דברים.

חלק מהכספים מגיע באגרות מלווה העצמאות אשר היום זה למעלה מ-1,800. שם זה שווה פחות. אני צריך לציין שהאוצר מאפשר העברת אגרות-חוב רק בשני תנאים. האגרת חייבת להיות רשומה על שם האיש שבידו האגרת לפחות שנתיים. אין ענין שאפשר לצאת לבורסה ולהתחיל לקנות אגרות ולהעביר את זה כהשקעה. דבר שני - אם מוותרים על זה שזה יהיה מטבע חוץ, אפשר להעביר לפעמים כספים בצורה אחרת הנותנת כ-15% יותר. אבל אז אנו רואים את כהשקעה בלירות ישראליות. לו היינו היום מנצלים את מרכז ההשקעות בזה שיהיה שער מסויים לדולר בהשקעה, יתכן שזה היה עוזר לנו לזמן מה. אנו נכנסים לתחום הרבה יותר רחב של בעיית שער הלירה. אינני חושב שזה היה עוזר לנו לאורך ימים. אין לדבר הזה סוף.

א. כהן: ישנן ארצות שיש להם דולר השקעה, וזה לא כל כך נורא.

באמריקה ישנן ארצות ששער הדולר עלה פי שנים
במשך כמה חודשים.

מר גילט:

אינני חושב שמרכז הכובד בשטח עידוד השקעות היום
הוא במתן הזדמנויות ליבוא ללא תשלום או משהו
כזה. אני חושב שנקודת הכובד היא ביצירת אפשרויות שהמפעל יהיה רינט-
בילי ובהצעת הצעות המתקבלות על הדעת מבחינת הנושאים.

החוק שלנו איננו רע. ויש השוואה שנעשתה על ידי
מוסד אמריקאי, על ידי מכוון סטנפורד בשותפות עם "טטימס" וה"לייף".
נוכל להמציא לחברי הוועדה העתק מחוברת זאת.

השאלה של פעולה יזומה לאותו איש שבא הנה
עם 50.000 דולר, אשר מר דיין שאל עליה. אם הוא מסוגל עוד לעבוד
מה טוב. הוא יכול להכנס כשותף למפעל קיים, וקיימים מפעלים מתחילים
שהיו רוצים לקבל שותפים. בדרך כלל בארץ, מפעלים לא נהרו אחרי שותפים,
אבל בזמן האחרון ישנו מפעלים החפצים בכך, אולי בלחץ המחסור בהון חוזר.
ואנחנו רוצים חלק ניכר מפעולת לשכת הקישור למשקיעים שהקימו להפנות לעניין
הזה. עם כל זה שאנו אומרים שאיננו מקבלים אחריות לשותף, אנו מוכנים
להבטיח את החומר ולהגשי הצעות פחות או יותר בטוחות. התחלנו לעבוד
בזה. נעשה פעולות כאלה ואנו רוצים לפתח זאת יותר ובאופן יותר מעמיק.
במידה ואיננו מסוגל לעבוד כבר - הוא יכול להכנס כשותף שקט ולקבל רווחים.
הוא יכול להשקיע אם הוא תושב חוץ את הכסף כפקדון במטבע חוץ בבנק ישראל,
לשבת ולהיות פטור מכל עניין פיקוח על הניטוב ולקבל 6% נטו, וכעבור שנה
הוא יכול להוציא את הכסף. אנו מעוניינים בזה, מחינה זו, שזה מוסיף לנו
זרבה של מטבע חוץ. זאת היא הצורה האידיאלית מחינתנו. תושב חוץ שעשה
השקעה מאושרת בארץ, תוך שבע שנים אחרי מאו ארצה, יש לו זכויות של מי
שעשה הלוואה מאושרת במטבע חוץ. במידה והוא בא ארצה ורוצה להשקיע בלי
להכנס לעסקים, הרי קיים השטח של ניירות צמודים.

אני צריך לאמר שיש כבר התחרות בשטח הפקדות במטבע
שר, אגרות חוב צמודות. יש מידה של התחרות לא קטנה, והעניין של עידוד
שוק המניות הרגיל איננו כל כך קל על רקע זה. אינני חושב שהפתרון
לשוק המניות הוא בפיתוח של מניה מסוג זה שדיבר עליה חבר-הכנסת בהיר.
בינה לבין ארגון חוב צמודה כמעט שאין הבדל. מה שנראה לי, שאנו צריכים
לנסות לעודד את המניות הרגילות עם זכות הצבעה. אצלנו יש מצב מעניין.
בעולם בדרך כלל בזמן של אינפלציה, קיימת רדיפה אחרי מניות. אצלנו היתה
בריחה ממניות כי בכל הבורסה שלנו יש אולי מניה אחת בעלת זכות הצבעה,
אולי גם זה לא.

ש. דיין: האגרות כולן ירודות?

מר גילט: אגרות חוב צמודות - לא. ברור שאם מישהו רוצה
רווח גדול, הוא צריך להשקיע את הכסף במפעל.
רבותי, ישנה ועדה בראשותו של ד"ר ארנון לעניינים
של שוק ניירות הערך ויתכן שהיה כדאי לוועדת הכספים לשמוע או לקבל
אינפורמציה בעניין זה.

אנו מנסים לתת דחיפה להכנת פרויקטים של מפעלים
חדשים שאפשר יהיה להציע אותם לאנשים. ופה אפשר יהיה גם אולי לנסות
ללכת מלכתחילה ליהודים וללא-יהודים שפעילים ולא פעילים באותו ענף.
אם נדע שאנו רוצים להקים מפעל מסויים, אפשר יהיה יותר קל לברר מה
הכתובות הבאות בחשבון.

נשאלתי אם ישנם משקיעים גדולים. בזמן האחרון אנו
עומדים במשא-ומתן עם כל מני אנשים. יש בזמן האחרון נכונות להשקיע. אם
יותר לי לאמר - מאז מבצע סיני קיימת יותר נכונות להשקיע בארץ. ברור
שזה במסגרת "שלח לחמך על פני המים", והרבה מאד דיבורים שאתה לא יודע
אם יש בזה תוצאות.

אנו רוצים לשים דגש יותר חזק על הקו של פעולות יזומות, ביחוד בארצות אמריקה, אלב לא-רק שם. גם באירופה. אירופה זה אולי המקום שיש אפשרות למצוא משקיעים לא יהודיים. אנו רוצים לשלוח אנשים שיטפלו בזה, יראו כוחם וניווכח. אנו מנסים לטפל בכל מה שמקנה החוק, ויש לנו אפשרות לשים ידינו עליו.

מרכז ההשקעות עוד לא ניסה אף פעם ללכת אל הלקוחים הפוטנציאליים. אחת הצורות שבא בשנה האחרונה התחילה להתפתח נכונות להשקעת מטבע חוץ, אלה הם הבנקים להשקעות. אנו מעודדים זאת. אבל אני סומך על הבנקים יותר מאשר על האנשים לנו בשטח זה, שאם הם מטפלים בזה הם יעשו זאת יותר טוב מאתנו. מה שכדאי לעשות זה:

(א) עם פרויקטים מוגדרים ללכת לאנשים מסויימים, כלומר ללכת לאנשים מאותו ענף;
(ב) לנסות ללכת לארצות אמריקה הדרומית לאנשים היוכלים להיות פוטנציאליים.

י. בדר: קראתם את התיק שקיבלתי ממך באותו ענין. שם מצאתי את התקלה לגבי מפעלים שיתופיים ולא שיתופיים. הייתי רוצה לדעת מה נקרא אצלכם מפעלים שיתופיים?

מר גילט: עניתי באופן לא שטחי. החומר הוא רב, ואם ענית על איזו שאלה, זה לא מפני שלא התכוונתי לענות.

היו"ר י. גורי: שתי שאלות נשאר ללא תשובה. הראשונה - חומר מרוכז מקביל לחוקי עידוד השקעות הון בארץ. השניה - שלוחות אינפורמציה בארץ ובחוץ-לארץ.

א. בהיר: יש לנו שתי צורות גיוס אמצעים. אחת - מגבית הבונדס. השניה - גיוס אמצעים שצריך לשלם אורז. גיוס אמצעים להשקעות בצורת מניות - זאת הצורה השלישית שלא הגענו אליה. נדמה לי שצריך להקדיש תשומת לב לדבר הזה.

א. כהן: כשהולכים לאנשים בחוץ-לארץ, במה אנו פולכים? מה אתם מציעים לאנשים שבאים, או לאנשים שאתם הולכים אליהם?

י. בדר: האם אפשר היה לקבל פירוט של סכומים לפי מפעלי הסדרות, מפעלים שהם מבחינת איגודים ממשלתיים, ומפעלים פרטיים.

מר גילט: לשאלת היו"ר. אשתדל להמציא את הטבלא הזאת. לנו יש גם חומר רב של חוקים, אבל זאת תהיה עבודה רבה. דבר שני - רמת האינפורמציה שלנו בשטח ההשקעות, בהחלט לא מספיקה ואינה משביעה רצון, ואנו מנסים להשקיע מאמץ לקדם זאת גם בארץ וגם בחוץ-לארץ. היינו במצב די עלוב בשטח זה. כשהיו שואלים אותנו פרטים והצעות, היינו צריכים מהשווול להוציא חומר, מהזכרון. לא היה לנו דבר מעובד. יש לזה סיבות. אנו עכשיו רוצים להשקיע עבודה בענין זה. הואיל ואנו נוהגים לשלוח לחברי ועדת הכספים את החומר שמפורסמים, גם את החומר הזה. לא יפריע אם נשלח את החומר הזה בלועזית, כי זה חומר שאנו עושים אותו מלכתחילה בלועזית.

לשאלה של ד"ר בדר על מפעלים שיתופיים. השאלה נשאלה בישיבה הראשונה. הסטטיסטיקה הוכנה על ידי מר שטיין ואיני יכול להגיד על כל פרט ופרט, אבל מפעל כמו "נשר" הופיע שם בתוך החלק השיתופי. זאת אומרת, הלכו בשיטה כזאת שאם יש חלק הסדרות בתוך המפעל, הכניסו אותו לצד הזה ולכן, במידה ויש שם אי-דיוקים או הגדלת החלק ההסדרות, אפשר אולי לאמר: החלק ההסדרות + מוסדות שיתופיים - במידה וישנם. נוכל לעשות דבר הכרה יותר פשוט. להביא לכם את רשימת כל המפעלים המאושרים.

לענין המניות . מה שאמרתי התכוונתי לזה . ברור שאנו מנסים לטפח את הצורה השלישית של גיוס הון ישראלי בצורת השקעות . מתברר שהצורה של פי.סי או "אמפא" אינן מספקות. אנשים רוצים השקעות צמודות או דבר קונקרטי . אתה יודע ודאי על התכנית של הפצת מניות של כמה מפעלים ממשלתיים כמו "דשנים" ואחרים . עכשיו מפעל הנייר מפיץ מניות . ניסינו להשפיע על קבוצת תעשיינים שיפצו מניות בארצות הברית אולי במשותף . יתכן שלפי המושגים בארצות הברית, כל אחד מבתי החרושת האלה הוא יותר מדי קטן מכדי שיפיע בשוק, וזה עולה הרבה כסף . שנית - מניות בארצות הברית זה דבר יקר . יש אולי אפשרות שתיווצר חברת מניות משותפת לא אנונימית כמו פי.סי או "אמפא" . מוסד ישראלי לתעשייה מתכונן להוציא אמיסיה בחוץ-לארץ של אגרות חוב . יכול להיות שהם יפצו מניות בכורה, בארץ - נדמה לי - שהיא החשובה ביותר .

משהו לשער הדולר . ברור שהענין של חישוב הדולר הוא ענין הדדי . כי גם כאשר האיש מעביר רווחים, הוא מקבל את הדולרים לפי 1,800 . פירוש הדבר, שאם פעם ישתנה השער, באותו יום כל החשבונות יתחילו ללכת אחרת . צריכים היינו לשלם יותר לירות בעד הדולר . הענין הזה הוא חרב-פיפיות .

בארץ נדמה לי, אם לדבר על מניות - להבדיל מאגרות חוב - לא כל כך חשוב להחזיר את הקרן . בארץ, הדבר החשוב ביותר הוא לעודד בכלל השקעות בענפי הייצור ואגרות חוב . האמיסיות שהוצאו הן אמיסיות של מוסדות ציבוריים . אני כשלעצמי חושב, שהמפתח לגבי הארץ, איננו כל כך בהבטחת ריבית קצת יותר גבוהה מובטחת וצמודה כמו במפעל, וזאת תהיה מניה רגילה המשתתפת באמת בעליית ערך המפעל והרווחים . אני חושב שהמפעלים יצטרכו לנהוג כפי שצריך לנהוג, ולא ננסה להמשיך להפיץ מניות שלא נתנו לאנשים השתתפות בבעלות המפעל .

א. בהיר : אם זו מניה רגילה, הרווח גדל . נניח שעלו המחירים, כוח הקניה של הכסף ירד, הרווח גדל . הוא מובטח שהערך של המניה מלא .

מר גילט : השאלה על הליכה לחוץ לארץ ותיאום תכניות . אנו במרכז להשקעות איננו סבורים שתפקידנו לתכנן את התעשייה, את החקלאות, או ענף מישקי אחר . התפקיד הזה - במידה ועושים זאת - הוא תפקידו של המשרד הנוגע בדבר . ישנו גוף שהוא קבע וחיוב את זה, והוא מנסה למכור את הסחורה הזאת . אם מדובר על משרד מסחר ותעשייה, אנו מעורבים עמוק במה שמנסים שם לעשות בשטח של תכנון . אני מקווה שהשבוע נראה את הפרוייקטים הראשונים כבר מעובדים . השאלה של איסוף פרויקטים איננה פשוטה . להכנס יותר מדי רחוק בעודד פרויקטים לא כדאי . כי התעשיין הרציני לא מצפה שאנו נראה לו עכשיו איך יראה בית החרושת מבחינה ארכיטקטונית . מה שהוא מצפה שנראה לו זה נתונים כלכליים, מה השוק, מה ההשקעה בערך, מה סיכויי הרינטביליות . זה לא קל לעשות, אבל זה מה שהוא מצפה מאתנו אם אנו הולכים אילו .

ברור שאין צורך בעבודה כפולה ואין צורך שאנו נעשה זאת ומשרד מסחר ותעשייה יעשה זאת . אנו רוצים לייצג בפעולה הזאת את הלקוח . זאת אומרת לעצב את נקודת הראות של הגורם אשר לו אנו רוצים להציע את הדבר . אנו רוצים שהמשרדים הנוגעים בדבר יעשו זאת מבחינת צורכי האדף, איזה מפעל נחוץ, מה השוק האפשרי וכך האלה .

היו"ר י. גורי : אני מודה למר גילט על ההרצאה היפה ששמענו .

קיבלתי מכתב משר האוצר, מיום 9 בנובמבר 1958 . נדון המכתב: צו מס נסיעות חוץ (פטור) (תיקון) תשי"ט - 1958 . (קורא את המכתב) .

הבאתי את המכתב רק לידיעה .

הישיבה נעולה .

הישיבה ננעלה בשעה 18.45